

իսպանին և ընկերուցը վերացօք եւս տես
զեկութիւններ ազանաց . Այս յու սամբ
որ յիշեալ նամակներն արդէն գրուեւ
լով խրկուեցան , և ճառերս գոնէ մեր
Նու իրակաց վիճակին վերացօք լուր մի
կը ստանամք :

Ենցեալ շաբթու խանցիկն ժա-
ռանգացու աշակերտ մի հասաւ . այն
է Գեղորգ Փափառին , որ բաց ի խոր սո-
վորուկան վիացադրէն տեղեցն բժշկին
կողմէն եւս վիացական բերած էր հե-
տը , զար Ա . Եթուցս բժշկին կողմէն
եւս տրուած վիացամշթին հետ հոս
կը հրատարակիեմք ի տեղեկութիւն յիշ-
շեալ պատահեցն ծնողացը :

Վ. մենապատիս Արրազան Հոյր .

Տեսնին միջոցաւ ինձ ներկացացած
յառանգաւորաց դպրացի աշակերտաւ-
ցու խանցեցի տէք Յարութիւննեան
Գեղորգ պատահաւցն քաջակազմութիւ-
նը , և բնութեամբ ջզացին զօրութիւ-
նը , ամեն միսամբ տեղն ըլլալը կը վե-
կացեմ :

16 Հոյր 1867 :

Ա. Քիթաղման

Բժ. Ա. Եթուցի Խընդուլույ :

Le soussigné, Docteur en médecine, demeurant
à Ismail, déclare que le sieur Géorge Popovitz,
né à Ismail, âgé de 16 ans, d'une constitution
bonne et d'un tempérament sanguino-bilieux, est
vacciné dès son enfance, et exempt de toute mal-
adie. En foi de quoi je lui ai délivré le présent
certificat pour servir et valoir ce qui de raison.

Ismail le 13 septembre, 1867.

1 . . . . .

Տ. Ա. Եթուցի Հայրականի Դի-
մուն Արք Իշխան :

Հնչմամբ ձայնիւ բերկրանաց
Գովիմք ըզ ապրեն շնորհաց .
Երդեմք բգերգս հրճուանաց
Հայրապետին պահճանաց :

Ար ի հօրեն ծնունդ բարք
Կուսանորդն Գրիգորի ,
Ստեղծեալ պատու զ հրաշափի ,
Եւ բարունակ ծաղկութի :

Հօր փախանակ եղիցի
Հայուել զգաւունան Յիսուսի ,
Խառար մեղուց աշխարհի
Լուսավ բանին հաղածի :

Ա. Եթուցի Յարկարն Խարայէլ ,
Կոմ մարդարէն Այամուել ,
Յուղալայնէ լուարելով ,
Զեւսանա աշխարհի տակարդ :

Ա. Եթուցի հրեշտակ ի յերկնից ,
Մաքար զ վարուք ի յերկրի ,
Աներակ վանիջոն Յիսուսի ,
Ըստ Յովհաննու սիրելի :

Ա. Եթուցի Խանարհ հեզ հոգի ,
Յարում Վառուած բնակեացի ,
Բերան լեզու քաղցրախօս
Մեղաւորաց յուսադրօզ :

Այս հոյր զքեզ աղացեմք ,
Որդիքա անկեալ արաւանուեմք ;
Յանձն արաւոցուք զիւսանս մեր
Ի փորձաւթեանց զմեզ փրկել :

Ա. բանմք կարդաց խորհրդակ
Զեկեղեցիս առերք Հագւուով
Ամրացուոյեա ի գոյրոց
Եւ յանուորաց հերձուածոց :

Օ համբես ամերիծա տրասցես ,
Եւ զժագուարս սրահեցես ,
Զիշխանս որ մեզ են զանազ
Արդարութեամք խրառեցես :

Օ ժողովուրդս համաձայն
Կոչու ի սէք մարտան ,
Գործել զբարքս անխափան ,
Փառք Վառուծոց անխափան :

ՊԱՍԴՈՒԽՏ ՄԵՆԱՒՐ

Ի Գ. Ի Շ. Բ Ա Մ Պ Ա Մ Ա Ծ

Ի մաթ առամեցը զիշեք գտանազին ,
Ոինչ առաք համայն ընդ ամերից ծածկին ,
Գուղ ո խոն յու առաջան համայ յարաւանու ,
Զեան ի ծառապ հեկեկան անցու :

Եկեղեցաբար միմաթիւնք .
Հայուծեցաց ուստիան միմինք .

Զուրկ ՚ի հոգրենաց ։ մայրուիսն զրկոց .
Հման բնձ բռու ՚ի սորու յաջորդք ոյս վշտոց .
Վագ ամբառ աղջու զըման ով Երկինք .

Եւ գագարեցին քցդ ըապառնալք ։
Մի ըղանմիխ կայժականց
Մի ուն զար յիս ՚ի բարձանց .

Ով անձագանց որոտնենց ունչու .
Այց ըստանալովք ։ ՞ո՞ր գըլուի յանմեղ
Թաթարին կամիք ընծուր բարկութեան .
Եւ որո՞ց մեղաց կընէր գուք փօխոն :

Մի ով Երկինք ։ մի ուն իս .
Մի ուն զանց ըղանմիխ :

Բարիկ թախնութեան ապորադդ օրոփիս
Ոչ ընեն երկինք ։ ոչ Երկինք զայիս .
Ահ հեղանականէ ծացնու աղեկանուր
Ընդ ծայնիք ամսորդն հորու առաթուր .
Ոխերիմ ինձ արարածք
Գոզցես մերժեաց դիս Խառուած :

Արդ իմ արտասուր Յորեցին յաշաց .
Մինչեւ Երարին եցէ առ իս յաց .
Մինչեւ Գերարուն ընդ իս հաշունցի .
Օքու արտասուր իմ գագարեցի .
Յանհամ ինձ որ յածութեան
Ժագի արիի ինդութեան :

Կ. 8. Ե.

Ճ. ՄԱԱՆԱԿԱՍՔԻ ԱԿԱԼԵՔ

Քազարիս կառավարիչ Վ սեմ . Վահ
պիֆ վասայն եկած օրէն ՚ի վեր կ'աշ-
խառի միշտ բարեկարդութեան շաւ-
դին մէջ մասցինել այն զեղծմունքները ,
որ սպրդած մոտած են ինչպէս ամեն
տեղ . նայնորդէս և քազարիս մէջ նա-
խորդ կառավարութեանց անհագու-
թենէն . Վ ա աջնն դորձն է փողցաց
և շուկացից մարդութեանը հոկել . Եր-
կրորդ՝ գլխաւ պապէսիւր ու շագրու-
թիւնը գրաւած է , ու անելուց և ու-
րիշ արտաւելի փաճառաց պեսհառու-
թիւնը (նորինը) . որոց համար յառ
առեկ յանձնամասով մի կազմեց մէկ
մէկ արհեստաւոր մարդիկ ընօրելով
իւրաքանչեւր ազգ Երէն , և նոցա յանձ-
նեց վաճառանոցի տեսչոց հոկել , որ
անտառ ապէս իրենց պաշտօնիր կառա-

րեն . և եթէ շափոց և կըսաց մէջ
խարդախտղներ և պաշեալ դնէն աւեւ
մի ծախտղներ գանեն , յանձնամէսղողինն
տնօրինութեամբն անսնց տուգանքը
որոշուի : Վ ի անսապէս և պատուեր եւ
զած է որ Խորարանցիւր արհեստաւոր
իւր արհեստամին վերաբերեալ փոճառ .
Քէն ի վատ ուրիշ ցեղ ապանկ չծա-
խէ , Վ ենք գոհ եմք սոյն կարգադրու-
թիւններէն , և առաւել գոհ պիտի լի-
նիմք , եթէ արդիւնաւորուած տեւէ
նեմք Վ սեմ . կառավարչին բարեինամ
ջանքերը , արդարացի սրատիմը տալով
կանոնազանց խանութեամներուն , ու
րոնք ըստ կիտեն խարել շուկայի տես-
չոց տեսութիւնն և սիրով՝ որ և է
կերպիւ :

— Վ ոյն միջոցիս խիտու մեծ գործոււ-
նեսւթիւն մի կը աւեմուի սուրբ Յառ-
բութեան առաջարի երկաթի նորաշէն
գմրէթին նորմագութեան վերաց : Վ ր-
դէն երկաթ զրջանակները (չմազէր)
զետեղուած են , և կը մնայ անհնց վե-
րաց անցընել երկաթեղէն տախտակնե-
րը և ապա արձաով պատել . կը յուսա-
ցուի որ մէկ ամսէն բալթովին կը լո-
րանաց : Արաշէն գմբեթըն բարե-
ձրութենէն խիստ աւելի բարձր ու
հոյակապ գիրք մի պիտի ունենայ :

— Կը փութամբ նաեւ ու բախու-
թեամբ աւետելու , որ ինչպէս արդէն
գրած էմք Յասպակէի ճամբուն շինութե-
մասու իը , մեծ գործունէութեամբ . կը
շարունակուի , և սուրբ քաղաքէն լո-
կրուելով մինչեւ ի կիրճը՝ որ լեռանց գո-
տիներու մէջէ կ'անցնի և ըստ մէջի
մասին քարածացուեր են , անցնդ հաս
աշխատութեամբ . կը բանուին , խրա-
քանչիւր մասը իւր մօտակայ գիւղից
բնակչոց յանձննելով : Վ յս օրինակ եւ
բարդութեամբ տապակաց չկայ , որ Եր-
կու ամս շտեւեր՝ ամբողջ կը լանաց :
Վ րդէն ճամբորդներուն ու զիւորու .